

ВІДКРИТТЯ ТИЖНЯ КНИГИ

Мета. Прищепити любов до книги, навчити думати, самостійно мислити і виховувати потребу у читанні, культуру читання, бережливе ставлення до книги.

Бібліотекар.

На книжкових полицях

Поважні, стрункі

Без сумніву, страху й вагань

Стоять наші друзі і вчителі —

Солдати великої армії знань.

Учениця. Дорогі друзі! Думаю, ви здогадалися, про яких друзів і вчителів піде мова на нашому святі. Звичайно, про книги, їхній дивний і неповторний світ, про який великий поет І. Франко писав: «Книги — морська глибина...».

Учень. Ми розпочинаємо свято відкриття Всеукраїнського тижня дитячої та юнацької книги.

У незалежній Україні це свято започатковано 22 лютого 1993 року. Засновниками його є: Міністерство освіти і науки України, Міністерство культури України, Міністерство у справах сім'ї та молоді, Товариство книголюбів України, Спілка письменників України, асоціація українських дитячих письменників, видавців, діячів культури, Дитячий фонд України, видавництво дитячої літератури «Веселка».

Бібліотекар.

Дружба з книгою — це свято.

Не було б його у нас,

Ми б не знали так багато

Про новий і давній час.

Учениця. Книга, без сумніву, джерело знань. Ще древні єгиптяни говорили: «Ти повинен звернути своє серце до книги. На світі нема нічого кращого за книги». Великий римський трибун Цицерон сказав: «Дім, у якому немає книг, подібний до тіла без душі»

Бібліотекар.

У шафі у мене скарби всіх століть

І кожен том — неначе дім стоїть.

Обкладинки, мов двері відчиняй —

І ти вже гість: господаря вітай!

Як вулиця — книжок тих дивний ряд,

А шафа вся — чарівний Книгоград.

Коли його ти мудрість осягнеш —

З Минулого в Майбутнє перейдеш,

Заглянеш у незвідане не раз,

Бо кожна книга — то країна й час...

Учень. Найкращі книги стали безсмертними: в них мудрість і краса, глибина людських переживань і поклик до щастя. «Книги, — як писав мудрий Айбек,

— збирають перлини людської мислі і передають їх нащадкам. Ми підемо у землю, а книги збережуться на віки».

Учень.

У книги люди, наче бджоли в соти,
Знесли духовний чародійний мед.
Сліпцеві очі ним протри, і вмент
Відчує мислі найстрімкіший лет!
Збагне людські страждання і турботи,
Поможе іншим темряву збороти
Рвучи з очей пов'язки чорних лент.

Благословенна та година,
Коли буквар до рук бере дитина,
Коли читає Кобзаря юнак,
Коли Франка «огромнії сонети»
Підносять дух, коли говорять
Гете, Шекспір, Міцкевич, Лермонтов, Бальзак.

Учениця. Завдяки книгам, через призму теперішнього ми линемо у майбутнє та минуле. Книга дарує нам незабутні зустрічі з літературними героями, образи яких стали вічними.

Бібліотекар. Книжки теж мають власну історію.

Колись давно на землі не було книжок у сучасному вигляді, бо люди ще не вміли їх виготовляти. Сторінками найдавнішим книгам слугували камені, стіни печер, сокири, посуд, щити. Писали на всьому: не було ні паперу, ні олівців.

Учень. Згодом люди додумалися писати на глині, яку потім сушили і випалювали на вогні. Та хіба на сторінках-цеглинах багато напишеш? До того ж ці книги важкі і незручні. Коли б, скажімо, якийсь учений збирався у дорогу і брав із собою дві-три такі «книги», йому потрібен був... віз.

Учень. З часом стали виробляти зручні і легкі книжки з тонкої козячої або телячої шкіри. Першу таку книжку виготовили у старовинному грецькому місті Пергамі — тому й папір із цієї шкіри назвали пергаментом. Але вони були дуже дорогі.

Учениця. На виготовлення однієї книги потрібні були шкури з цілої череди телят. Отже, люди шукали матеріал, з якого можна було б творити книги, щоб вони були дешеві і простіші.

Учень. У Африці вздовж річок є густі зарості болотяної рослини папірусу. Спочатку його використовували тільки на будівництві. А згодом додумалися так обробляти волокна рослин, що почали виготовляти з них папір. Відтоді і з'явилися сувої з папірусу. Писати на його сухих стеблах було зручно, але через кілька років такі «книжки» ламалися і розсипалися.

Бібліотекар. Справжній папір, на якому пишуть і сьогодні, люди навчилися робити дві тисячі років тому. Тоді й почали у багатьох країнах писати на папері, саме писати, бо книги були рукописними, й одну книжку перепису-

вали, бувало, кілька разів. Минуло ще багато років, поки з'явилося книгодрукування. У нашій країні це сталося у XVI столітті.

Ці вірші написані понад 100 років тому. Послухайте, вони наче звернуті до нас.

Учень.

Учіться, любі діти, читайте, гадайте,

Як та пчїлка медку з цвітку розуму збирайте.

Бо мудрому і на рїні пшениця уродить,

А дурному не вродиться нічого і в городі.

Бо мудрому і кропива їде на ужиток,

А в дурного і пшениця обернеться в збиток.

Учень. Безмежна сила книжки, без неї людина слїпа. Книга ж вїдкриває великий свїт.

Учень. Нашому славному Кобзареві — Тарасу Григоровичу Шевченку належать мудрі слова, що звучать, як духовний заповїт: «Учіться, читайте! І чужому навчайтесь, й свого не цурайтесь».

Учень. Саме завдяки книгам, самотїйному бажанню вчитися і, ясна рїч, природженому генїю Шевченко став тим, кого ми знаємо, любимо, пишаємося — великим поетом, фїлософом, пророком.

Учень. Де б він не був, куди б не закидала його доля, він усе робив, щоб поруч з ним була книга.

Учениця. І тому у листах до друзїв, у щоденнику знаходимо згадки про прочитане, прохання надїслати потрібні видання. У одній зї своїх повїстей він написав: «Дивною і ненатуральною здається людина, яка їснує без книги».

І сьгодні твори Т.Г. Шевченка — улюбленї книги нашого народу.

Учениця.

Ясно надворї: нї вїтру, нї хмар.

Сонце пїдбилось уже височенько,

Наша Оленка вїдкрила «Кобзар»,

Вголос читає Тараса Шевченка.

Хлюпає тихо Днїпро вдалині,

Ген пїд горою принишкла дїброва.

Наче струмочки, дзвенить в тишинї

Щире і нїжне Шевченкове слово.

Учень. Ми так часто спїлкуємося з книгою, що навїть не задумуємося — яке це чудо. Книга веде тебе у безкраї простори космосу, розкриває таємниці моря, лїсу.

Учень.

У Скворцова Гришї

Книги — найбруднїшї.

Всї вони патлатї,

Порванї, горбатї.

Ну немає в них лиця,

Без початку, без кїнця.

Палітурки, як ганчірки.
Ті книжечки ридали гірко.

Учениця.

Бився Гриша з хлопчачками,
Він розмахував книжками.
Дав Мишку по голові,
Замість книжки стало дві!

Учень.

Гірко Гоголь всім жалівсь:
Чепурун він був колись,
Хто б тепер його впізнав.
Нечепурою він став.

Учениця.

Бідоласі Робінзону
Шкіру зідрано з картону.
Намальовано гарбуз.

Учень.

А в граматиці пом'ятій
На сторінці сорок п'ятій
Виріс раптом сажотрус.

Учениця.

В географії Петрова
Намальована корова.
І написано: «Сія
Географія моя.
Хто цю книжку візьме стиха,
Той зазнає горя й лиха».

Учень.

Запитала книжка в книжки:
«Як позбутися нам Гришки-нечепури?».

Учениця.

І сказали Брати Грімм:
«Не покинем Гришин дім».

Учень.

Обдертий, некрасивий
Задачник буркотливий
Прошамкать ледве зміг:
«Дівчатка і хлоп'ятка
Калічать книг багато.
Куди нам утікати
Від Гриші і від них?».
«Замовкни, древній мінус, —
Сказали брати Грімм, —
І більше не гніви нас
Бурчанням ти своїм».

Втечемо в бібліотеку.
Затишно і любо там.
Вона тут недалеко
В ній добре буде нам!

Учениця.

А «Хатина дяді Тома»
Каже: «Я лишуся вдома,
Хоч життя моє сумне, —
Кривдить Гриша і мене...».
Тимур гукнув: «Ні, треба йти!
Занадто вже терпляча ти!».
«Вперед», — їм Дон Кіхот кричить.
І книги вирушили вмиль.

Учень.

Безпритульниці каліки
Увійшли у зал великий.
Світять лампи над столом
А полиці всі за склом.

Учениця.

Всі у шкіряній оправі
Там книжки уздовж стіни.
Всі, як глядачі цікаві,
Зверху дивляться вони.

Учень.

Тут задачник необачний
Сполотнів і став шептати:
«Шість по вісім — сорок вісім,
П'ять по дев'ять — сорок п'ять».

Учениця.

Тут Крилов старий в тривозі,
Утекти уже хотів,
Та побачив по дорозі
Гурт суворих сторожів.

Учень.

Принесли вони водиці,
Стали зали прибирати
Підмітати всі полиці,
Палітурки витирати.

Учениця.

Як підлогу стали терти,
У кутку біля стіни
Купу книг брудних, подертих
Враз побачили вони.

Учень.

Не було у них лица.

Без початку, без кінця,
Палітурки, як ганчірки.
Сторожі ридали гірко:
«Бідні книги, на шматки
Вас порвали хлопчаки!
Ми пошлем вас до лікарні.
Лікарі там дуже гарні.
Там вас, бідних, пожаліють,
І почистять, і зашиють,
І підклеють вас на славу,
І одягнуть у оправу».

Лікар.

Вийшли книги із лікарні, Сторінки їх стали гарні, На нові оправы вміло
Ярлики їм наліпили, Понесли в просторі зали І полиці їм вказали.
(З'являється Гриша, він щось шукає).

Учень.

А у Гриші знов невдача:
Гриші задана задача.
Став шукать задачник Гриша,
Заглядає він під ліжку,
Під столи, під табуретки,
Під дивани і кушетки,
У печі шука, в відрі,
І у будці у дворі.

Учениця.

Гриші боляче і кривдно,
А задачника не видно.
Що робити? Як тут бути?
Де задачник роздобуть?
Хоч топися, хоч в далеку
Поспішай бібліотеку.

Учень.

У читальний зал великий
Вбігає Гриша з криком,
Став питати шалапут:

Гриша.

Даєте книжки ви тут?

Учениця.

А книжки на всі лади
Закричали...

Книжки (хором). Геть іди!

Учень.

Я давно писав цю книжку
І признатися був рад,
Як на днях зустрів я Гришку

По дорозі в Книгоград.
Він давно вже не дитина,
А відомий інженер.
Побував у них я вдома,
В них полиця над столом. .
П'ятдесят чотири томи
Там побачив я за склом.
В палітурках пречудових,
Дуже вирівнявшись в ряд
Стоять книги двох Скворцових
Наче вийшли на парад.
Добре жить їм біля столу.
Хазяї їх бережуть
І нікуди, і ніколи
Вже вони не утечуть!

Бібліотекар.

Ну як, добре провчили Гришку-нечепуру книги? Я впевнена, що він більше ніколи не захоче ображати книги. Чи серед вас, діти, немає часом таких от неохайних, несумлінних учнів, які зовсім не бережуть своїх підручників, погано ставляться до шкільного майна?

Учень.

Для мене книга — світло дня,
Для мене книга — зорі ночі...
Моя сім'я, моя рідня.
Мій розум, серце, мої очі...
Без книги я не проживу
Вже, як без вирію лелека...
Я і крізь вічність оживу
В отім святім — «Бібліотека».

Учень.

Книга — це мудрість поколінь.
Книга — це друг і порадник сьогодні.
Вона зберігає у собі красу рідного слова, чарівність мови.
Я їх питав із щирою душею: — Яку ви любите найбільше мову? І всі
відповідали: ту, що нею Співала рідна мати колискову.

Учень.

Тож дружить з книгою — усі скарби знань розкриває перед вами це
найбільше чудо з чудес, зі створених людством.